

БРОЈ: 1435/11-1	<p style="text-align: center;">Република Србија АКАДЕМИЈА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА ЗАПАДНА СРБИЈА Ужице, Трг Светог Саве 34</p>	ДАТУМ: 02.12.2020.
----------------------------------	--	-------------------------------------

КОДЕКС ПРОФЕСИОНАЛНЕ ЕТИКЕ И АКАДЕМСКОГ ИНТЕГРИТЕТА

	Датум	Одговорност
Израђен:	Новембар 2020	Комисија именована Одлуком бр. 1173/10 од дана 05.11.2020
Усвојен:	02.1.2.2020.	Веће Академије
Примена:	8 дана од објављивања	Све организационе јединице

САДРЖАЈ

I Сврха и циљеви	3
II Опште одредбе	3
III Начела	4
IV Етичка правила у наставном и научном раду	6
V Однос према раду и установи	10
VI Однос наставника према запосленима и сарадницима	10
VII Однос према студентима	11
VIII Однос према имовини	11
IX Одговорност за неакадемско понашање	11
X Прелазне и завршне одредбе	20

На основу члана 65. Закона о високом образовању ("Сл. гласник РС", бр. 76/2005, 100/2007 - аутентично тумачење, 97/2008, 44/2010, 93/2012, 89/2013, 99/2014, 45/2015 - аутентично тумачење, 68/2015 и 87/2016) и члана 101. тачка 3. Статута Академије струковних студија Западна Србија, а у складу са Основама за кодекс о академском интегритету на високошколским установама у Републици Србији усвојеним на седници Националног савета за високо образовање од 24.10.2016. године, Наставно-стручно веће Академије на седници одржаној дана 02.12.2020. године, доноси:

КОДЕКС ПРОФЕСИОНАЛНЕ ЕТИКЕ И АКАДЕМСКОГ ИНТЕГРИТЕТА АКАДЕМИЈЕ СТРУКОВНИХ СТУДИЈА ЗАПАДНА СРБИЈА

I Сврха и циљеви

Члан 1.

Овим Кодексом о професионалној етици и академском интегритету Академије струковних студија Западна Србија, Ужице (у даљем тексту: Кодекс) утврђују се циљеви и задаци у циљу очувања достојанства професије, унапређивања моралних вредности, заштите вредности знања и подизања свести о одговорности и понашању свих чланова академске заједнице Академије струковних студија Западна Србија, Ужице (у даљем тексту: Академија).

II Опште одредбе

Члан 2.

Кодекс је сачињен у складу са Основама за Кодекс о академском интегритету на високошколским установама у Републици Србији који је донео Национални савет за високо образовање и примењује се у професионалном и јавном деловању свих чланова академске заједнице: наставног и ваннаставног особља, студената, као и лица која нису чланови академске заједнице Академије, а учествују у раду Академије.

Органи и тела Академије дужни су, у оквиру својих надлежности, да се старају о остваривању и унапређењу етичких стандарда у Академији, у складу са Кодексом и да обезбеде услове неопходне за упознавање чланова академске заједнице Академије са свим правним правилима која се тичу њихових права и обавеза.

Члан 3.

Наставници, сарадници, ваннаставно особље и студенти Академије дужни су да у свом раду и понашању негују интелектуално поштење, остварују циљеве и вредности високог образовања, залажу се за поштовање академских слобода и старају се о чувању угледа Академије као високошколске инситуције и угледа сваког члана академске заједнице појединачно.

Члан 4.

Наставници и сарадници Академије (у даљем тексту: наставници) у свом раду, активностима и понашању дужни су да поштују морална начела и начела научног и стручног рада.

Наставници заснивају своју образовну, научну и стручну делатност на уставним начелима слободе и аутономије научног стваралаштва и наставног рада. Наставници морају показивати бригу за научну истину и критичност у научном и стручном раду.

Члан 5.

Поступци прописани Кодексом не представљају замену за грађанске, кривичне, управне, дисциплинске и друге поступке који су уређени законима и општим актима Академије.

III Начела

Слобода мишљења и изражавања

Члан 6.

Чланови академске заједнице Академије су слободни и одговорни да у свом раду траже и бране истину, подстичу слободан и одговоран прилаз учењу и исказивању стеченог знања. Академија подржава и подстиче слободу мишљења и изражавања чланова академске заједнице установе.

Колегијалност

Члан 7.

Чланови академске заједнице дужни су да негују односе сарадње који су засновани на међусобном уважавању, поштовању и разумевању, водећи рачуна о академским интересима Академије као целине.

Интегритет

Члан 8.

Водећи рачуна о општем добру, чланови академске заједнице Академије дужни су да чувају интегритет Академије и да раде савесно, марљиво, одговорно и посвећено, према свом најбољем знању.

Уживање и поштовање права

Члан 9.

Академија је дужна да сваком члану академске заједнице осигура уживање свих права која се остварују у њеном оквиру, као и поштовање права зајемчених Уставом и законима.

Поштовање интегритета и достојанства личности

Члан 10.

Личност сваког члана академске заједнице Академије мора да буде увек поштована, у складу са уставним и законским јемствима интегритета, достојанства и права на приватност.

Аутономија научног и наставног рада

Члан 11.

Чланови академске заједнице имају право аутономног деловања у Академије, у границама њихових дужности и овлашћења утврђених законом и општим актима, а у складу са прописима и циљевима Академије.

Члановима академске заједнице јемчи се право на несметан академски и професионални развој и усавршавање, у мери у којој се не угрожава исто право других.

Једнакост и праведност

Члан 12.

Члановима академске заједнице Академије обезбеђују се једнаки услови за извршавање професионалних обавеза, као и исказивања интелектуалних способности и напредовања.

Академска честитост

Члан 13.

Академска честитост чланова академске заједнице Академије заснива се на самосталности у академском, научном и стручном раду, односно спровођењу оригиналних научних истраживања, представљању властитих резултата и на строгом поштовању ауторских права других.

Професионалност

Члан 14.

Чланови академске заједнице дужни су да своје обавезе према студентима, колегама и осталим запосленима извршавају одговорно, савесно и професионално, држећи се начела објективности, непристрасности и међусобног уважавања.

Чланови академске заједнице Академије су у обавези да се стално стручно усавршавају, поштујући критеријуме стручности, компетенције и квалитета.

Забрана дискриминације

Члан 15.

Недозвољен је сваки облик дискриминације у Академији.

Дискриминација означава свако неоправдано прављење разлике или неравноправно поступање, на отворен или прикривен начин, по било ком основу, а нарочито по основу расе, пола, националне припадности, друштвеног порекла, рођења, вероисповести, политичког или другог уверења, имовног стања, културе, језика, старости, психичког, физичког инвалидитета или физичког изгледа.

Забрана узнемиравања

Члан 16.

Забрањена је свака врста узнемиравања међу члановима академске заједнице, а посебно када се заснива на злоупотреби положаја институционалне или хијерархијске надређености.

Узнемиравање је непримерено понашање према другом лицу, и свако друго понашање које има за циљ повреду личног достојанства, ометање у обављању послова, омаловажавање других и које ствара или доприноси стварању непријатног и непријатељског радног окружења и образовног амбијента.

Начело непристрасности

Члан 17.

Чланови академске заједнице дужни су да се држе начела непристрасности и не смеју да допусте да ставови или мишљења о појединцима, друштвеним групама и делатностима који нису утемељени на искуству или рационалним аргументима, већ су донети унапред и засновани су на неоправданим генерализацијама, утичу на њихову објективност у академским, истраживачким, административним, пословним и управљачким делатностима.

Начело одговорности

Члан 18.

Чланови академске заједнице Академије дужни су да се брину о интересима Академије у духу развоја академских слобода, а посебно у погледу испитивања, аргументоване расправе, критике, толеранције и одговорног трагања за оптималним решењима.

Под неодговорним понашањем сматрају се:

- несавесно управљање пословима, ресурсима и имовином Академије и онемогућавање или отежавање њиховог коришћења од стране других чланова;
- употреба имовине Академије за приватне, комерцијалне, политичке, верске и друге сврхе без посебног одобрења у складу са законом;
- коришћење имена и обележја Академије за приватне, комерцијалне или некомерцијалне потребе, како би се створио утисак да иза остваривања тих потреба стоји Академије.

IV Етичка правила у наставном и научном раду

Дужности Академије и наставника

Члан 19.

Академије је дужна да у току трајања студија, а посебно на почетку прве године свих нивоа студија које организује, упозна студенте са правилима академске честитости, правилима за навођење идеја и радова других аутора, односно правилима цитирања и препричавања.

Наставници Академије дужни су да:

- обезбеде репрезентативност, релевантност, тачност и прецизност садржаја предмета и примерену позицију предмета у оквиру студијског програма;
- теже постизању и преношењу квалитетних научних сазнања из своје научне области и предмета који се изводе на студијама;
- понуде свим студентима начелно исте могућности за стицање знања;
- вреднују рад студената отворено, праведно, објективно и благовремено;
- савесно провере сваки писани рад студента и да обрате посебну пажњу на то да ли тај рад садржи неки од облика неакадемског понашања;

- обезбеде транспарентност и јавност испита и објективност оцењивања и
- поштују образовне циљеве, стратегије и стандарде Академије.

Неприхватљиве праксе у настави

Члан 20.

Члановима академске заједнице Академије није дозвољено да користе, подстичу, помажу или толеришу употребу недозвољених средстава за испуњавање предиспитних обавеза и полагање испита.

Члановима академске заједнице није дозвољено да приступање испитима условљавају захтевима који нису садржани у елементима студијског програма, а посебно да намећу услове који њима доносе приватну материјалну и другу корист.

Однос према животној средини

Члан 21.

Чланови академске заједнице Академије дужни су да негују одговоран однос према животној средини и животном окружењу, у складу са прописима.

Плагирање, лажно ауторство, измишљање и кривотворење резултата и аутоплагирање

Члан 22.

У научноистраживачком раду није дозвољено плагирање, лажно ауторство, измишљање и кривотворење резултата и аутоплагирање.

Забрана из става 1. овог члана се односи на све писане радове наставног особља и студената Академије, као и несавесно и неодговорно приказивање чињеница у извештајима о наставном и научноистраживачком раду.

Одговорност за кршење ових забрана носе припадници академске заједнице, а посебну одговорност има ментор који води студента код израде свих облика писаних радова.

Плагирање

Члан 23.

Није дозвољено плагирање као представљање туђих идеја или туђег рада, у целини или деловима, без навођења изворног ауторства или изворника, односно противзаконито присвајање туђих интелектуалних творевина и научних резултата и њихово приказивање као својих.

Лажно ауторство

Члан 24.

Лажно ауторство је навођење као аутора лица које није учествовало у изради рада. Чланови Академије дужни су да као ауторе наводе све и само оне учеснике у процесу настајања научног, односно стручног рада који су интелектуално допринели раду.

Измишљање и кривотворење резултата

Члан 25.

Измишљање и кривотворење резултата је деловање којим се манипулише предметом, опремом или процесом истраживања, са циљем да резултати научног истраживања буду намерно поређени или тенденциозно протумачени.

Посебан облик измишљања и кривотворења резултата је несавесно и неодговорно приказивање чињеница у извештајима о наставном и научноистраживачком раду.

Аутоплагирање

Члан 26.

Аутоплагирање је поновно објављивање у деловима или у целисти, свог раније објављеног или за другу сврху искоришћеног рада као новог и оригиналног, а да није изричито наведено да је у питању већ објављен или за другу сврху искоришћен рад.

Заштита ауторских права и права интелектуалне својине

Члан 27.

Академија штити ауторска права и права интелектуалне својине над резултатима истраживања и прикупљеним подацима свих чланова академске заједнице.

Приликом избора у сарадничка и наставна звања, кандидати су дужни да предају својеручно потписану изјаву о изворности којом потврђују да је сваки њихов рад и достигнуће на која се позивају изворни резултат њиховог интелектуалног рада и да тај рад не садржи никакве изворе, осим оних који су наведени у раду.

Чланови академске заједнице приликом званичне предаје својих научних и стручних радова дужни су да предају својеручно потписану изјаву о изворности.

Измишљање и преправљање препорука

Члан 28.

Недозвољено је измишљање и преправљање препорука и лажно представљање академских достигнућа.

Корупција

Члан 29.

Чланови академске заједнице дужни су да чувају независност и углед установе, а нарочито треба да штите част свог позива и утичу на сузбијање сваког покушаја корупције и злоупотребе положаја и да пријаве сваки такав случај у складу са законом.

Члан 30.

Морална је обавеза сваког члана академске заједнице да укаже на недозвољено понашање, односно на кршење одредаба овог Кодекса. У кршење одредаба овог Кодекса спада и клевета тј. лажно указивање на неморално или недозвољено понашање било од стране колега наставника, других запослених или од стране студената.

Неосновано пријављивање за плагијат, лажно ауторство, измишљање и кривотворење резултата, аутоплагирање, нетачност препорука или корупција представља понашање којим се крши Кодекс.

Законито и непристрасно обављање професионалних обавеза

Члан 31.

Чланови академске заједнице дужни су да своје професионалне обавезе и дужности обављају у складу са законом и непристрасно.

Чланови академске заједнице дужни су да избегавају ситуације које могу за последицу да имају кршење објективности и непристрасности, посебно између чланова заједнице који су у узајамном хијерархијском односу односно који укључују оцењивање туђег рада и достигнућа, или одлучивање о статусу лица која су хијерархијски подређена, њиховом професионалном напредовању, погодностима, награђивању или кажњавању.

Ванакадемски послови и делатности чланова академске заједнице

Члан 32.

При обављању академских послова и делатности чланови академске заједнице дужни су да се придржавају закона и општих аката Академије којима су регулисана њихова права и обавезе.

Сукоб интереса

Члан 33.

Чланови академске заједнице дужни су да избегавају сукоб интереса.

Сукоб интереса је ситуација у којој приватни интерес члана академске заједнице или приватни интерес са њим повезаног лица утиче или може да утиче на законито и непристрасно обављање професионалних обавеза (доношење професионалних одлука или предузимање професионалних радњи) и академске дужности од стране члана академске заједнице.

Приватни интерес је било каква корист или погодност за члана академске заједнице или са њим повезаног лица.

Транспарентност и поверљивост

Члан 34.

Чланови академске заједнице промовишу транспарентност у свом деловању у Академији.

Чланови академске заједнице који су у поседу поверљивих података дужни су да штите тајност тих података. Под поверљивим подацима сматрају се они подаци који су као такви утврђени законом, општим актима Академије или одлуком надлежног органа.

Професионално напредовање

Члан 35.

Процена успешности остваривања професионалних обавеза и професионалне компетенције чланова академске заједнице мора да буде објективна, непристрасна и утемељена на унапред утврђеним и транспарентним критеријумима.

Недозвољен је сваки облик дискриминације у поступку вредновања услова професионалног напредовања, као и у самом поступку напредовања.
Сви чланови академске заједнице имају једнаке услове за напредовање на основу процене испуњености професионалних обавеза.

V Однос према раду и установи

Члан 36.

Наставу могу изводити само наставници који су изабрани за одређене уже научне, односно стручне области дефинисане одлуком Наставно-стручног већа Академије и испуњавају прописане услове. Наставници су обавезни да студентима преносе савремена научна и стручна знања тако да их студенти могу прихватити са разумевањем.

Члан 37.

Наставници и сарадници су дужни да испуњавају у целини све своје наставне обавезе. У случају оправдане спречености наставници и сарадници су обавезни да о томе благовремено обавесте Руководиоца Одсека и помоћника председника Академије за наставну делатност.

Члан 38.

Недопустиво је да наставници и други запослени без аргументације критички оцењују рад Академије као установе и претпостављених. На службеним састанцима који се организују у Академији, наставници, сарадници и ваннаставно особље могу износити уочене проблеме, аргументоване примедбе и критике, а такође и предлагати могућа решења и мере.

Члан 39.

Информације о пословању Академије, као и о званичним ставовима поводом одређених питања, јавности или појединим лицима, као и средствима јавног информисања дају искључиво лица која овласти председник Академије.

Члан 40.

Наставници, сарадници и запослени у ваннастави су дужни да долазе и одлазе са посла у прописано радно време.

Свако ванредно кашњење, ранији одлазак са посла или изостанак у току радног времена може бити искључиво уз знање и сагласност непосредног руководиоца, а у случају одсутности тога лица уз сагласност лица које је председник Академије (или Руководилац Одсека) одредио да га замењује.

Члан 41.

У Академији су забрањене све политичке активности, а синдикалне активности се обављају у складу са Законом.

VI Однос наставника према запосленима и сарадницима

Члан 42.

У научним и стручним радовима, јавном деловању и у међусобним контактима наставници су дужни да негују културу истинитог, објективног, аргументованог и критичког дијалога.

Члан 43.

Наставници су дужни да поштују лично и професионално достојанство свих запослених у Академији.

VII Однос према студентима

Члан 44.

Наставници су дужни да поштују достојанство студената, тј. однос према студентима мора бити професионалан, одговоран, непристрасан и моралан. Наставници се морају трудити да у наставном процесу остваре дијалог са студентима и да их подстичу на активно учествовање током реализације наставног процеса. Наставник мора бити доступан за консултације са студентима најмање два сата недељно. Однос према свим студентима мора бити заснован на једнакости и објективности.

Члан 45.

Искључиви критеријум за оцењивање студената јесу знање, разумевање и залагање. Обзиром да Академија реализује струковне студијске програме у критеријуме се укључују и практична знања, а мерило оцењивања могу бити и стечене вештине за исказано сналажење у стварним животним условима и практична примена знања.

Члан 46.

Оцењивање студената мора бити објективно уз примену истих техника при провери знања за све и јединствених критеријума. Испити, колоквијуми и друге предиспитне обавезе су јавни. Студенти имају право приговора на објективност, које морају поткрепити доказима (документовати). Наставници су дужни да се доследно супростављају свакој врсти интервенција у вези са испитима.

VIII Однос према имовини

Члан 47.

Наставници, сарадници и запослени у ваннастави су дужни да се односе према имовини Академије савесно, са пажњом доброг домаћина.

IX Одговорност за неакадемско понашање

Облици неакадемског понашања на које се примењује поступак утврђивања одговорности

Члан 48.

Поступак утврђивања неакадемског понашања чланова академске заједнице према овом Кодексу примењује се на плагирање, лажно ауторство, измишљање и кривотворење резултата, аутоплагирање, лажирање, тражење или примање поклона, нерегуларно

испитивање, одступање од студијског програма, сукоб интереса, привилеговање, лажно пријављивање и неетично понашање члана органа.

Органи и тела за спровођење Кодекса и вођење поступка утврђивања одговорности за неакадемско понашање

Члан 49.

У поступку утврђивања повреда Кодекса, развоја етичких стандарда и утврђивања одговорности за неакадемско понашање учествују следећи органи:

Етичка комисија коју образује Наставно –стучно веће Академије на предлог председника Академије;

Наставно –стучно веће Академије – стручни орган установе;

Стручна комисија, коју на предлог Етичке комисије образује Наставно- стучно веће Академије ради утврђивања чињеничног стања и давања стручног мишљења и предлога за даље поступање;

Председник Академије – орган пословођења који је дужан да се стара о спровођењу поступка утврђивања неакадемског понашања у роковима предвиђеним овим Кодексом и изрицању мера донетих од стране надлежних органа и тела;

Комисија за професионалну етику – другостепени орган коју образује Савет Академије.

Члан 50.

Наставно-стручно веће Академије дужно је да формира Етичку комисију, у року од 30 дана од дана ступања Кодекса на снагу.

Етичка комисија има седам чланова, од којих су пет из реда наставника, један из реда сарадника и један из реда ваннаставног особља.

Мандат чланова Етичке комисије траје три године и они могу бити поново именовани.

Члан Етичке комисије може бити разрешен на лични захтев и из других оправданих разлога.

У случају престанка мандата члана Етичке комисије, Наставно-стручно веће Академије дужно је да изабере новог члана у року од 30 дана од дана престанка мандата.

Етичка комисија има председника и заменика председника из реда својих чланова.

Етичка комисија одлучује већином гласова од укупног броја чланова.

Седнице Етичке комисије заказује и води председник.

О току седнице води се записник.

Етичка комисија има секретара кога именује председник Академије.

Секретар врши стручно – административне послове за потребе Етичке комисије, води евиденцију о изреченим мерама, даје потребно обавештење учесницима у поступку и обавља друге послове по налогу председника тог тела.

Члан 51.

Савет Академије дужан је, на предлог Наставно- стучног веће Академије, да формира Комисију за професионалну етику у року од 30 дана од дана ступања овог Кодекса на снагу.

Комисија за професионалну етику има пет чланова из реда наставника у звању професора струковних студија.

Мандат чланова Комисије за професионалну етику траје три године и они могу бити поново именовани.

Члан Комисије за професионалну етику може бити разрешен на лични захтев и из других оправданих разлога.

У случају престанка мандата члана Комисије за професионалну етику, Савет Академије дужан је да изабере новог члана у року од 30 дана од дана престанка мандата.

Комисија за професионалну етику има председника и заменика председника.

Комисија за професионалну етику одлучује већином гласова од укупног броја чланова.

Седнице Комисије за професионалну етику заказује и води председник, којег у случају одсуства или спречености да обавља своје дужности, замењује заменик председника.

Председника, заменика председника и секретара бирају чланови Комисије из својих редова.

О току седнице води се записник.

Члан 52.

Надлежност Комисије за професионалну етику је:

- одлучује по жалбама лица којима је изречена мера за утврђене повреде академског понашања прописане Кодексом и жалбама подносилаца захтева за покретање поступка за утврђивање неакадемског понашања;
- одлучује о захтевима за утврђивање повреде Кодекса учињене од стране органа пословођења;
- прати развој етичких стандарда у земљи и иностранству;
- подноси Савету једном годишње извештај о своме раду;
- предлаже измене и допуне Кодекса и
- обавља и друге послове предвиђене Кодексом и другим општим актима Академије.

Покретање поступка

Члан 53.

Захтев за утврђивање неакадемског понашања могу поднети запослени на високошколској установи, студенти и друга физичка лица (акузатори), као и органи и тела високошколских установа и научноистраживачких организација, када постоји основана сумња да је рад другог лица настао као резултат неког од облика неакадемског понашања.

Захтев мора бити образложен и мора да садржи доказе који указују на неакадемско понашање.

Захтев мора да садржи личне податке и потпис подносиоца захтева, с тим да су ти подаци поверљиви, уколико подносилац то затражи.

Захтев се подноси Етичкој комисији високошколске установе у којој је лице против кога се подноси захтев запослено или је било запослено, завршило студије, односно одбранило рад (даље: матична установа).

У случају коауторства наставно - научних радника из две установе или већег броја установа, захтев се подноси Етичкој комисији у високошколској установи која остварује већи удео у средствима којима се финансира пројекат у оквиру којег је настао рад чији је интегритет предмет поступка, а ако рад није резултат пројекта, у установи коју, између инволвираних, по хитном поступку одреди Ректорски савет КОНУС-а (Конференције универзитета Србије), односно Конференција академија струковних студија Србије (КАССС).

У случају позитивног или негативног сукоба надлежности између Етичких комисија по другом основу, свака од Етичких комисија може позвати подносиоца захтева да у року од осам дана од дана пријема писменог позива повуче један од захтева, а ако то не учини, Етичка комисија ће одбацити захтев који је њој поднет.

Испитивање захтева пред Етичком комисијом

Члан 54.

По пријему захтева Етичка комисија проверава да ли је она надлежна за поступање по захтеву, да ли је захтев поднело овлашћено лице, да ли је захтев уредан и садржи све битне елементе прописане овим Кодексом, као и да ли захтев није поднет и другој Етичкој комисији друге установе.

Ако Етичка комисија утврди да није надлежна за поступање по захтеву или да захтев није поднело овлашћено лице, закључком одбацује захтев у року од осам дана од дана пријема.

Ако је захтев неуредан, Етичка комисија ће у року од осам дана од дана пријема позвати подносиоца да достави уредан захтев, остављајући му за то рок од осам дана од дана пријема. Ако подносилац не уреди захтев у остављеном року, Етичка комисија ће решењем одбацити захтев у року од осам дана од истека рока за уређење.

Члан 55.

Ако је Етичка комисија надлежна за поступање по поднетом захтеву, а захтев је уредан, поднело га је овлашћено лице и садржи све битне елементе, Етичка комисија у року од осам дана од дана његовог пријема доставља захтев лицу против кога је поступак покренут, ради писаног изјашњења у року од наредних 15 дана. Достављање је могуће и путем електронске поште.

Уколико Етичка комисија закључи да лице против кога је поступак покренут избегава да прими захтев, односно да се о њему изјасни, донеће, у року не краћем од 25 и не дужем од 30 дана од дана када јој је захтев достављен, закључак да постоји основана сумња на постојање неакадемског понашања и наставити поступак.

Уколико Етичка комисија већ из самог захтева, или након изјашњења лица против кога је захтев поднет може да закључи да је захтев неоснован, одбиће захтев одлуком.

Етичка комисија може председнику Академије упутити образложени предлог да суспендује лице против кога је поступак покренут до окончања тог поступка.

Ако захтев не буде одбачен или одбијен у складу са претходним ставовима овог члана, већ се основано сумња да постоји неакадемско понашање које се санкционише Кодексом, Етичка комисија у року од осам дана од дана пријема писаног изјашњења, односно дана доношења закључка у случају недостављања писаног изјашњења, доставља захтев Наставно-стручном већу Академије да образује Стручну комисију.

Члан 56.

Мишљење односно захтев Етичке комисије садржи:

- опис захтева и питања о којима је Комисија расправљала;
- наводе о повредама начела и правила Кодекса које је Комисија узела у разматрање;
- образложену оцену да ли понашање које је предмет захтева представља повреду Кодекса, као и оцену о тежини повреде;
- став Комисије о начинима на које је било могуће да повреда Кодекса буде избегнута и о мерама које могу да допринесу да такве и сличне повреде Кодекса не буду поновљене;
- податак о исходу гласања и
- друге потребне елементе.

Мишљење из става 1. овог члана потписују председник и чланови Комисије.

Образовање Стручне комисије

Члан 57.

Стручна комисија формира се на предлог Етичке комисије.

Стручна комисија се обавезно формира када је учињена нека од повреда забране из чланова 23., 24., 25. и 26. Кодекса.

Стручну комисију чине најмање три члана из одговарајуће научне области, од којих је најмање један запослен на другој високошколској установи и кога именује Наставно-стручно веће те установе и један члан кога именује Национални савет за високо образовање, а који није запослен у матичној установи. Члана Стручне комисије Академије предлаже Савет Академије из одговарајуће или сродне научне области.

На првој наредној седници по пријему предлога Етичке комисије, Наставно-стручно веће Академије констатује образовање Стручне комисије, покреће поступак именовања Стручне

комисије и упућује захтев Наставно-стручном већу друге високошколске установе из одговарајуће научне области, за именовање члана који је у тој установи запослен, а упућује такође и захтев за именовање члана из реда Националног савета за високо образовање који није запослен у матичној установи.

Самостална високошколска установа и Национални савет за високо образовање дужни су да именују по једног члана Стручне комисије у року од 30 дана од дана пријема захтева матичне установе, о чему обавештавају орган пословођења –председника Академије.

Члан Стручне комисије не сме се налазити у сукобу интереса.

У саставу Стручне комисије не могу да буду наставници или истраживачи који су претходно написали позитивну рецензију рада, ментор и чланови комисије за оцену и комисије за одбрану, као ни потписници званичних извештаја и акузатори.

Наставно-стручно веће Академије именује једног члана и констатује да су именовани екстерни чланови Стручне комисије уз њихову претходну или накнадну писану сагласност. Сагласност чланова Стручне комисије које именује Наставно стручно веће друге високошколске установе, односно Национални савет за високо образовање обезбеђују ови органи и достављају их као прилог уз своју одлуку о именовању.

Сматра се да је Стручна комисија образована даном када је председник Академије обавештен о именовању сва три члана Стручне комисије коју именују Академија, друга високошколска установа и Национални савет за високо образовање.

Председник Академије решењем констатује именовање Стручне комисије и њен састав, као и задатак, а решење се доставља сваком члану комисије.

Рад Стручне комисије

Члан 58.

Задатак Стручне комисије је да утврди да ли постоји неакадемско понашање у смислу овог Кодекса, односно да ли је учињена нека од повреда забране из чланова 23., 24., 25. и 26. Кодекса.

У циљу остваривања задатка, Стручна комисија је овлашћена да врши процену оригиналности непосредним упоређивањем или узимајући у обзир резултате софтверске анализе, уколико оцени да је то потребно, као и друге методе и стандарде, сходно специфичности научне области (увид у истраживачку документацију, као и увид у прикупљену, односно коришћену грађу и сл.).

Стручна комисија може да затражи мишљење и од ментора, чланова комисије за оцену и комисије за одбрану, рецензента, одговарајућег стручног органа високошколске установе и других стручних лица и тела.

Стручна комисија може да прибавља документацију коју је предложио акузатор, документацију за коју сматра да је значајна за одлучивање, као и да саслушава лица која могу да дају одговарајуће информације и изводи друге доказе, имајући у виду опште принципе о доказним средствима.

Стручна комисија у року од 60 дана од дана свог образовања доставља Етичкој комисији образложено стручно мишљење. На образложени предлог стручне комисије, овај рок у

изузетним случајевима може бити продужен за додатних 30 дана. У ове рокове не рачуна се период између 15. јула и 20. августа.

Стручна комисија може, у свакој фази свога рада, да председнику Академије упути образложени предлог да суспендује лице против кога је поступак покренут до окончања тог поступка.

Извештај Етичке комисије

Члан 59.

На основу стручног мишљења Стручне комисије и писаног изјашњења лица за које постоји основана сумња да се неакадемски понашало, Етичка комисија у року од 15 дана од дана достављања стручног мишљења саставља Извештај са мишљењем и доставља га председнику Академије.

Уколико из стручног мишљења Стручне комисије произлази и да постоји неакадемско понашање ментора, рецензента или чланова комисије за писање извештаја о наставном и научноистраживачком раду, Етичка комисија ће затражити од ових лица да се изјасне о томе по правилима која важе за испитивање захтева пред Етичком комисијом, а може захтевати од Стручне комисије да допуни своје стручно мишљење у односу на ова лица. Поступак према овим лицима води се на начин предвиђен Кодексом због повреде академских дужности.

Уколико Етичка комисија утврди да није било повреде академског интегритета и да се пријава претежно заснива на неистинитим наводима, односно да садржи шиканирајуће елементе, покренуће поступак утврђивања одговорности акузатора.

Ако Етичка комисија сматра да иза грешке која је учињена стоје часне намере, а које су довеле до занемарљивог обима плагијата, односно аутоплагијата мора овај став образложити у извештају.

Одлучивање о повреди

Члан 60.

Извештај Етичке комисије, одмах се доставља Наставно-стручном већу Академије, ради одлучивања.

Наставно- стручно веће Академије доноси одлуку по извештају Етичке комисије на првој наредној седници.

На основу одлуке Наставно-стручног веће Академије којом је утврђено неакадемско понашање, председник Академије у року од 15 дана изриче одговарајућу меру за повреду која је прописана Кодексом.

Одлука о изрицању мере доставља се у писаном облику учесницима у поступку у року од 8 дана од дана доношења.

Изрицање мера представља израз неслагања академске заједнице са недопуштеним понашањем из Кодекса, као друштвено неприхватљивим поступањем.

Мере имају за првенствени циљ безусловно ограђивање високошколске установе од наведеног понашања, као и упућивање поруке најширој јавности да су такви облици понашања непримерени члановима академске заједнице.

Члан 61.

За повреду Кодекса изричу се:

- Мере за утврђено неакадемско понашање у виду плагирања, лажног ауторства, измишљања и кривотворења резултата и аутоплагирања;
- Мере за утврђене мање повреде или немаран однос према обавези коректног академског понашања.

Члан 62.

Мере за утврђено неакадемско понашање у виду плагирања, лажног ауторства, измишљања и кривотворења резултата и аутоплагирања су:

– оглашавање дипломе о стеченом научном називу доктора наука ништавом у случају коначне одлуке којом је утврђено да докторска дисертација није резултат оригиналног научног рада. Даном оглашавања ништавости дипломе о стеченом научном називу доктора наука, лицу чија је диплома оглашена ништавом престају права и обавезе проистекле по основу стицања дипломе која је поништена.

- оглашавање дипломе о стеченом стручном називу ништавом у случају коначне одлуке којом је утврђено да магистарски, мастер, завршни, односно специјалистички рад није резултат оригиналног рада. Даном оглашавања ништавости дипломе о стеченом стручном називу, лицу чија је диплома оглашена ништавом престају права и обавезе проистекле по основу стицања дипломе која је поништена.

– одузимање наставничког, односно сарадничког звања у случају ако се сазнају нове чињенице, односно појаве докази из којих произлази да у тренутку избора у звање кандидат није испуњавао услове прописане законом, односно ако се утврди да радови на основу којих је кандидат изабран у звање представљају резултат неакадемског понашања.

Поступак одузимања звања покреће орган пословођења, а спроводи се на начин који је предвиђен за стицање звања.

Коначна одлука о мери за утврђено неакадемско понашање у виду плагирања, лажног ауторства, измишљања и кривотворења резултата и аутоплагирања објављује се на седници Наставно-стручног већа Академије и Савета Академије, као и на интернет страници Академије.

Члан 63.

Мере за утврђене мање повреде или немаран однос према обавези коректног академског понашања су:

- опомена;
- јавна опомена;
- јавна осуда.

Облик мере за утврђене мање повреде или немаран однос према обавези коректног академског понашања одређује се у зависности од тежине учињене повреде, штете која је нанета угледу Академије, активности које је учинилац предложио да ће предузети у сврху отклањања последица повреда Кодекса и процене да ће изречена мера довољно утицати на њега да више не врши повреде Кодекса.

О облику мере за повреду Кодекса у виду мање повреде или немарног односа према обавези коректног академског понашања одлучује Наставно-стручно веће Академије, о чему доноси одлуку у року од 15 дана од дана пријема мишљења односно захтева Етичке комисије.

Одлука мора садржати образложење због чега се одређено понашање сматра мањом повредом или немарним односом.

Наставно-стручно веће Академије може донети одлуку којом се захтев одбија, или одлуку којом се лице против кога је захтев поднет оглашава одговорним и изриче одговарајућу меру за повреду Кодекса. Одлука садржи: увод, изреку, образложење и поуку о правном леку. Одлука се доставља учесницима у поступку у року од 8 дана од дана доношења.

Опомена се изриче учиниоцу повреде Кодекса у виду писаног упозорења без објављивања и уноси се у евиденцију о изреченим мерама упозорења, али не чини саставни део досијеа наставника, сарадника, студента или запосленог у ваннастави. Ова мера се изриче учиниоцу повреде етичких начела за кога се може очекивати да ће писано упозорење без објављивања довољно утицати на њега да више не врши повреду Кодекса.

Јавна опомена се изриче учиниоцу повреде Кодекса, објављује се на седници Наставно-стручно веће Академије и Савета Академије и уноси се у досије наставника, сарадника, студента или запосленог у ваннастави. Јавна опомена се изриче учиниоцу повреде Кодекса за кога се може очекивати да ће мера објављивања довољно утицати на њега да више не врши повреде Кодекса.

Јавна осуда изриче се учиниоцу повреде Кодекса, објављује се на седници Наставно-стручно веће Академије и Савета Академије, огласној табли, као и на интернет страници, а уноси се у досије наставника, сарадника, студента или запосленог у ваннастави. Јавна осуда изриче се извршиоцу повреде Кодекса за кога се може очекивати да ће мера објављивања на седницама стручног органа, органа управљања, огласној табли и интернет страници установе довољно утицати на њега да више не врши повреде Кодекса.

Јавна опомена и јавна осуда објављују се одмах по коначности одлуке којом су изречене.

Лице против којег је покренут поступак и подносилац захтева могу на одлуку стручног органа поднети жалбу Комисији за професионалну етику у року од 15 дана од дана пријема одлуке.

У року од 60 дана од дана пријема жалбе за преиспитивање одлуке Наставно-стручног већа Академије и изречене мере, Комисија за професионалну етику доноси одлуку којом потврђује или преиначује одлуку, с тим што ће решењем одбацити неблаговремену и недозвољену жалбу.

Одлука Комисије за професионалну етику из претходног става овог члана је коначна.

Правни лекови и коначност одлуке

Члан 64.

Лице против којег је изречена мера за повреде овог Кодекса и подносилац захтева могу у року од 15 дана од дана пријема одлуке поднети жалбу Комисији за професионалну етику.

Приликом разматрања жалбе, Комисија за професионалну етику може да затражи и додатна објашњења од свих учесника у поступку и других стручних лица.

У року од 60 дана од дана пријема жалбе, Комисија за професионалну етику доноси одлуку којом потврђује или преиначује првостепену одлуку, или је поништава и враћа на поновно одлучивање.

Одлука Комисије за професионалну етику доставља се жалиоцу, матичној установи и Националном савету за високо образовање.

Одлука Комисије за професионалну етику је коначна.

Члан 65.

Академија је дужна да коначну одлуку којом се изриче мера за повреду Кодекса у року од осам дана од дана коначности проследи Националном савету за високо образовање.

Понављање поступка

Члан 66.

У случају појављивања нових чињеница које су од значаја за доношење одлуке, а које нису биле познате док је вођен поступак утврђивања неакадемског понашања, Етичка комисија може, по подношењу образложеног захтева или на сопствену иницијативу, покренути обнову тога поступка.

Обновљени поступак води се на начин предвиђен овим Кодексом за одлучивање о повреди обавеза које проистичу из повреде Кодекса.

Ако се у обновљеном поступку донесе другачија одлука од оне која је донета у првобитном поступку, првобитна одлука ће се ставити ван снаге.

X Прелазне и завршне одредбе

Члан 67.

Принципи и норме садржане у Основама за Кодекс о академском интегритету које је донео Национални савет за високо образовање на седници одржаној 24. октобра 2016. године садржане су у овом Кодексу и примењују се непосредно у Академији.

Члан 68.

Приликом потписивања Уговора о раду наставници, сарадници и запослени у ваннастави прихватају Кодекс о академском интегритету и професионалној етици и обавезују се на понашање у складу са њим.

Члан 69.

Овај Кодекс као и све његове измене и допуне доноси Наставно-стручно веће Академије.

Измене и допуне може предложити сваки наставник, сарадник, запослени у ваннастави, Наставно-стручно веће Академије и Комисија за професионалну етику.

Члан 70.

Академија се обавезује да објави Кодекс на својој веб страници. Овај Кодекс ступа на снагу по истеку 8 дана од дана његовог објављивања на огласној табли и сајту Академије

Председник Већа Академије

др Љубица Диковић, проф.струк. студија

